

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-04/24-01/3

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 31. listopada 2024.

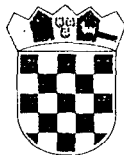
**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/13) u prilogu upućujem *Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom sastanku na vrhu Europske unije i Vijeća za suradnju u Zaljevu i sastanku Europskoga vijeća u listopadu 2024.* koje je dostavljeno predsjedniku Hrvatskoga sabora, aktom od 31. listopada 2024. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-07/372

URBROJ: 50301-21/21-24-3

Zagreb, 31. listopada 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom sastanku na vrhu Europske unije i Vijeća za suradnju u Zaljevu i sastanku Europskoga vijeća u listopadu 2024.

Na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima („Narodne novine“, broj 81/13.), dostavlja se Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom sastanku na vrhu Europske unije i Vijeća za suradnju u Zaljevu i sastanku Europskoga vijeća u listopadu 2024.

U prilogu Izvješća dostavljaju se Zajednička izjava sastanka na vrhu Europske unije i Vijeća za suradnju u Zaljevu i zaključci sastanka Europskoga vijeća u listopadu 2024.

PREDSJEDNIK
2
dr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠĆE

o sastanku Europskoga vijeća, 17. listopada 2024. i sastanku na vrhu Europske unije i Vijeća za suradnju u Zaljevu, 16. listopada 2024.

Na temelju Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (*Narodne novine, broj 81/2013*), predsjednik Vlade podnosi Izvješće o prvom sastanku na vrhu Europske unije i Vijeća za suradnju u Zaljevu održanom 16. listopada 2024. i redovnom sastanku Europskoga vijeća održanom 17. listopada 2024.

U prilogu ovog izvješća su Zajednička izjava sastanka na vrhu Europske unije i Vijeća za suradnju u Zaljevu te zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na sastanku 17. listopada.

Zagreb, 29. listopada 2024.

Prvi sastanak na vrhu EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu, 16. listopada 2024.

Prvi sastanak na vrhu čelnika i čelnice EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu (*Gulf Cooperation Council*) održan je u Bruxellesu 16. listopada 2024., na temu „**Strateško partnerstvo za mir i blagostanje**”. Sastankom na vrhu su-predsjedali su predsjednik Europskog vijeća Charles Michel i katarski emir šaik Tamim bin Hamad Al Thani, koji trenutačno predsjedava Vijećem za suradnju u Zaljevu.

Sastanak na vrhu bio je prilika za razvijanje bližeg partnerstva EU-a s Vijećem za suradnju u Zaljevu i njegovim državama članicama (Ujedinjeni Arapski Emirati, Kraljevina Bahrein, Kraljevina Saudijska Arabija, Sultanat Oman, Država Katar i Država Kuvajt). Ovaj format suradnje ima posebnu važnost u kontekstu sve veće destabilizacije bliskoistočne regije i pruža priliku za zajedničko djelovanje usmjereno na smanjenje napetosti i stabilizacije. Uz to, EU je drugi najveći trgovinski partner zemalja Vijeća za suradnju u Zaljevu, zaslužan za trgovinu u vrijednosti od 170 milijardi eura u 2023. godini.

U raspravi su oslovljene aktualne zahtjevne geopolitičke okolnosti, s naglaskom na rusku agresiju na Ukrajinu i situaciju na Bliskom istoku. Od velike važnosti bile su i teme gospodarske suradnje te trgovinskih odnosa, kao i suradnja u područjima zelene tranzicije i energetske transformacije. Rezultat sastanka je **Zajednička izjava EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu**, koja obuhvaća dva ključna prioriteta: partnerstvo za prosperitet i sigurnost, te partnerstvo za trajnu stabilnost i mir.

U tom kontekstu, tijekom rasprave čelnici i čelnice EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu dogovorili su se da će surađivati na promicanju **globalne i regionalne sigurnosti i blagostanja**, među ostalim sprečavanjem pojave i eskalacije sukoba te rješavanjem kriza putem jačanja dijaloga, koordinacije i angažmana. Potvrdili su potrebu za suradnjom na suočavanju s globalnim izazovima i **podupiranju multilateralizma** te zajedničku predanost **strateškom partnerstvu za trgovinu i ulaganja**. Potvrdili su da će nastojati nastaviti s raspravama kako bi se postigao regionalni **sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu** te razmotriti prilagođene sporazume o trgovini i ulaganjima kao i pokušati unaprijediti otporne, održive i globalne **lance vrijednosti** te osigurati otporne **lance opskrbe energijom**, među ostalim u području čistih tehnologija, sirovina i kritičnih minerala.

Obvezali su se pojačati suradnju u području energije, napose **energetske sigurnosti**, te istaknuli predanost jačanju hitnih mjera za suočavanje s krizama i izazovima koje predstavljaju klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti, dezertifikacija, degradacija oceana i zemljišta, suša te onečišćenje.

Složili su se da je potrebno istražiti mogućnosti suradnje u jačanju povezivosti u **telekomunikacijama**, naprednim tehnologijama, **digitalnom gospodarstvu**, inovacijama i svemiru. Surađivat će i na promicanju **održivog prometa i infrastrukture otporne na klimatske promjene**, energetske mrežama i transportu vodika.

Čelnici i čelnice potvrdili su predanost daljnjem nastavku suradnje prema sigurnim i uzajamno korisnim **aranžmanima putovanja bez vize**, većoj uključenosti akademske zajednice i studenata iz zemalja Vijeća za suradnju u Zaljevu u programu **Erasmus+** i poboljšanom partnerstvu u kontekstu programa **Obzor Europa**, razvoju instrumenata potpore u području mladih, sporta, kulture, obrazovanja (osim visokog) i kreativnih industrija.

Glede aktualnog **rata na Bliskom istoku i u Europi**, potvrdili su svoju odlučnost da rade na jačanju sigurnosti i smirivanju sukoba u korist obiju regija.

U pogledu **Ukrajine**, potvrdili su poštovanje suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti država te svoju predanost temeljnim načelima Povelje UN-a, međunarodnog prava i međunarodnog humanitarnog prava. Istaknuli su važnost podupiranja svih napora za olakšavanje izvoza žitarica te sve hrane i humanitarne pomoći kako bi se doprinijelo naporima za postizanje sigurnosti opskrbe hranom za pogođene zemlje. Podsjetili su na Rezoluciju Opće skupštine UN-a ES-11/1 kojom se najoštrije osuđuje agresija Ruske Federacije na Ukrajinu, i u kojoj se zahtijeva da Ruska Federacija smjesta, potpuno i bezuvjetno povuče sve svoje vojne snage s državnog područja Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Naglasili su potrebu da se što prije postigne sveobuhvatan, pravedan i trajan mir u Ukrajini u skladu s načelima Povelje UN-a. Osudili su i napade na civile i civilnu i ključnu infrastrukturu, posebno u energetsom sektoru, kojima se, među ostalim, povećavaju rizici u pogledu nuklearne sigurnosti.

Čelnici i čelnice izrazili su iznimnu zabrinutost zbog razvoja događaja u **Izraelu, Gazi i na Zapadnoj obali** te zbog sve većih napetosti u regiji. U skladu s rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2735 pozvali su na hitan i potpun prekid vatre, puštanje talaca na slobodu, razmjenu palestinskih zatvorenika te hitan i neometan humanitarni pristup civilnom stanovništvu, uključujući sigurnu i djelotvornu raspodjelu humanitarne pomoći u širim razmjerima u cijelom Pojasu Gaze i svim palestinskim civilima kojima je ona potrebna.

Pozdravili su osnivanje **Globalnog saveza za provedbu dvodržavnog rješenja**, koji su 26. rujna 2024. u New Yorku najavili Saudijska Arabija, EU i Norveška, i potvrdili svoju nepokolebljivu predanost ostvarivanju prava palestinskog naroda na samoodređenje putem dvodržavnog rješenja u kojem Izrael i Palestina žive jedno uz drugo u miru unutar sigurnih i priznatih granica, na temelju granica iz 1967. Pozvali su na hitno okončanje svih vojnih operacija na Zapadnoj obali.

Izrazili su veliku zabrinutost zbog opasne eskalacije u **Libanonu** te potvrdili svoju potporu libanonskom narodu i pozvali na hitan prekid vatre. Ujedno su pozvali na suzdržanost i smirivanje napetosti te sprečavanje širenja sukoba na širu regiju. Pozvali su na jačanje međunarodnih i regionalnih napora za pružanje hitne humanitarne pomoći Libanonu. Osudili su sve napade na misije UN-a i izrazili posebnu zabrinutost zbog nedavnog napada na Privremene snage Ujedinjenih naroda u Libanonu (UNIFIL).

Istaknuli su važnost diplomatske suradnje s **Iranom** u cilju regionalnog smirivanja napetosti. Naglasili su važnost osiguravanja miroljubive prirode iranskog nuklearnog programa i prestanka širenja balističkih projektila i bespilotnih letjelica te svih tehnologija koje ugrožavaju sigurnost obiju regija i šire te potkopavaju međunarodni mir i sigurnost.

Potvrdili su svoju predanost osiguravanju slobodne plovidbe i pomorske sigurnosti u **Crvenome moru**. Izrazili su svoju podršku pronalasku održivih političkih rješenja za aktualne sukobe u Jemenu, Iraku, Siriji, Sudanu i Somaliji, zagovarajući pritom poštovanje suvereniteta te jačanje temelja mira i stabilnosti.

Zaključno, čelnici i čelnice EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu dogovorili su da će se sastajati svake dvije godine te će se sljedeći sastanak na vrhu održati u Saudijskoj Arabiji 2026.

Predsjednik Vlade Andrej Plenković pozdravio je organizaciju sastanka na vrhu, koji će doprinijeti strukturiranom dijalogu EU-a i Zaljevskih zemalja. Najavio je da će nova povjerenica Europske komisije za Mediteran gđa Dubravka Šuica u toj ulozi između ostaloga biti zadužena i za provedbu Strategije EU-a za Zaljev. Kontekstualizirao je globalne sigurnosne ugroze (posebice rat Rusije protiv Ukrajine i zabrinjavajuću eskalaciju sukoba na Bliskom istoku), osvrnuvši se na ulogu čelnika današnjice čija je zadaća pronalaziti rješenja za ove krize. Inicijative Zaljevskih zemalja u tom je kontekstu ocijenio važnim doprinosom za uspostavu mira i boljem razumijevanju situacije na Bliskom istoku. Upozorio je da bi daljnja eskalacija sukoba mogla dovesti do nove migrantske krize koja bi zasigurno bila teža od one 2015./2016., s nesagledivim posljedicama za političku arhitekturu europskih država. Izrazio je želju za jačanjem političke i energetske suradnje te najavio intenziviranje posjeta Zaljevim zemljama.

Sastanak Europskoga vijeća, 17. listopada 2024.

Predsjednici država i vlada država članica EU-a održali su raspravu o Ukrajini, Bliskom istoku i migracijama te su usvojili zaključke Europskoga vijeća kojima su, uz navedena pitanja, obuhvaćeni i konkurentnost EU-a, osiguravanje međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, te Moldavija, Gruzija, vanjski odnosi (Sudan, Venezuela, Maroko i Haiti), hibridne prijetnje, visoke cijene energenata, pripreme za sastanke Konferencije stranaka konvencija Ujedinjenih naroda (COP 29 i COP 16) i borba protiv svih oblika diskriminacije.

Ukrajina

Gotovo tisuću dana nakon početka ruske agresije na Ukrajinu, Europsko vijeće održalo je stratešku raspravu o Ukrajini. Na tom dijelu sastanka Europskoga vijeća sudjelovao je **predsjednik Ukrajine Volodimir Zelenski** koji se uvodno obratio Europskom vijeću. Predsjednik Zelenski naglasak je stavio na pripreme za postizanje mira do kraja 2025. godine. Ukazao je na okolnosti koje otežavaju ostvarenje toga cilja, što je prije svega vojna potpora koju Rusiji pružaju Sjeverna Koreja, Iran i Kina. Čelnicima je ukratko predstavio prvih pet točaka plana pobjede, razrađenih nakon prve mirovne konferencije za Ukrajinu održane 15. i 16. lipnja 2024. u Bürgenstocku (Švicarska). Prvih pet točaka mirovnoga plana odnosi se na: i) poziv za članstvo Ukrajine u NATO-u, ii) nastavak obrane Ukrajine; iii) daljnju isporuku vojne opreme ukrajinskoj vojsci, uključujući postavljanje raketnog štita na teritoriju Ukrajine i razvoj njezine vojne industrije; iv) zaštitu kritične infrastrukture; v) dodatno jačanje sankcijskog paketa prema Ruskoj Federaciji. Zelenski je najavio da će svih deset točaka plana pobjede biti razrađeno do održavanja sljedeće mirovne konferencije za Ukrajinu.

Čelnici država članica EU-a su u raspravi ponovili svoju **nepokolebljivu potporu Ukrajini** i pružanje daljnje političke, financijske, gospodarske, humanitarne i diplomatske potpore dokle god to bude potrebno. Potvrdili su i namjeru upućivanja daljnje **vojne potpore** Ukrajini te se složili o potrebi ulaganja u ukrajinsku vojnu industriju. Poseban naglasak stavili su na važnost povećanja **energetske sigurnosti** Ukrajine prije zime, potrebu decentralizacije proizvodnje energije i jačanje ukupne otpornosti energetskog sustava Ukrajine. Čelnici su izrazili zabrinutost ugrožavanjem sigurnosti nuklearnih postrojenja u Ukrajini te pozdravili napore Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) uložene u praćenje situacije i pomaganje u održavanju **nuklearne sigurnosti**. Izvijestili su o sigurnosnim izazovima u **izvozu žitarica** iz Ukrajine, te pozvali na osiguravanje nesmetanoga prolaza brodova do odredišnih trećih zemalja

i podržali uvozne carine na ruske i bjeloruske poljoprivredne proizvode. Ukazali su i na korištenje dronova u napadima Rusije na Ukrajinu koji ulaze u zračni prostor država članica EU-a, na rusku „**flotu iz sjene**“ koja izlivanjem nafte nanosi značajnu ekološku štetu morskom okolišu i povećane **hibridne prijetnje** Rusije prema državama članicama EU-a. Čelnici su istaknuli i važnost **pripreme za razdoblje nakon postizanja mira** i pružanje pomoći u obnovi Ukrajine. Podržali su zajam za Ukrajinu od 45 milijardi eura kao dio dogovora G7, koji će se financirati **prihodima od imobilizirane ruske imovine** i time poslali jasnu poruku da Rusija mora platiti štetu koju je prouzročila Ukrajini. Kada je riječ o **procesu pristupanja** Ukrajine Europskoj uniji, pozdravili su održavanje prve međuvladine konferencije u lipnju o. g. kao i ukrajinski plan reformi, čiju provedbu EU u razdoblju od 2024.-2027. podržava s 50 milijuna eura.

Predsjednik Vlade je ukazao na važnost zadržavanja Ukrajine na vrhu prioriteta EU-a i pružanja kontinuirane političke, financijske, vojne i diplomatske potpore Ukrajini. Izvijestio je o održavanju sastanka na vrhu Ukrajine i Jugoistočne Europe 9. listopada o. g. u Dubrovniku (*koji je izrijeком pozdravljen i u zaključcima Europskoga vijeća*). Ponovio je jasno opredjeljenje Hrvatske za pružanje daljnje potpore Ukrajini u obrani od ruske agresije kao i na njezinom putu integracije u EU. Podržao je jačanje energetske suverenosti i otpornosti Ukrajine te zaštitu njezine energetske infrastrukture. Izrazio je potporu početku priprema za obnovu Ukrajine nakon rata i financiranje njezine obnove izvanrednim prihodima od imobilizirane ruske imovine. Ukazao je i na važnost sustavne provedbe sankcija protiv Ruske Federacije i potrebu ulaganja dodatnih napora kako bi se spriječili pokušaji njihova izbjegavanja.

Bliski istok

Europsko vijeće održalo je **stratešku raspravu** o Bliskom istoku. Čelnici su izrazili zabrinutost zaoštavanjem sukoba uslijed vojne eskalacije u **Libanonu**, te nastavno na iranski balistički napad na Izrael i izraelski napad na uporišta Hezbolaha u blizini UNIFIL-a. Složili su se u procjeni kako to povećava stvarne rizike za širi regionalni sukob te ukazali na sigurnosne izazove za Europu (povećana opasnost od terorističkih napada, širenja dezinformacija i hibridnih napada) i pokretanje novog vala migracija kao reperkusija zaoštavanja sukoba na Bliskom istoku. Pozvali su na trenutni prekid vatre u **Gazi** i Libanonu, **oslobađanje talaca**, **poštovanje međunarodnog prava**, **nesmetanu dostavu humanitarne pomoći** i **smirivanje situacije na Zapadnoj obali**. Izrazili su zabrinutost porastom antisemitizma te podržali oživljavanje političkog procesa i održavanje međunarodne mirovne konferencije. U odnosu na hitne humanitarne potrebe Libanona, pozdravili su održavanje Međunarodne konferencije za potporu libanonskom stanovništvu i suverenosti u Parizu 24. listopada o. g. te ujedno ukazali na teško stanje **izbjeglica** (posebno sirijskih i libanonskih u Libanonu i Jordanu koji traže utočište u Siriji što je još prije nekoliko mjeseci bilo nezamislivo) i važnost pružanja financijske i druge pomoći kako bi se stvorili uvjeti za njihov siguran, dobrovoljan i dostojanstven povratak. Čelnici su razgovarali i o uvjetima za pravedan, sveobuhvatan i trajan mir utemeljen na dvodržavnom rješenju. Podržali su rad Agencije Ujedinjenih naroda za pomoć i rad s palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (**UNRWA**) i osudili pokušaje ometanja izvršavanja njezina mandata. U odnosu na napade hutista u **Crvenom moru**, pozvali su na njihov prekid i ponovnu uspostavu pomorske sigurnosti te u tom kontekstu ukazali na ključan doprinos operacija pomorskih snaga Europske unije EUNAVFOR Aspides i Atalanta.

Predsjednik Vlade je istaknuo kako posebno zabrinjava mogućnost izravnog sukoba Izraela i Irana te upozorio na nepredvidljive posljedice takvoga razvoja situacije, koja predstavlja

evidentni odmak od mirnoga i političkog rješenja. Stanje je ocijenio zabrinjavajućim i opasnim za cijelu regiju i za sigurnost EU-a. Erodirajuća sigurnosna situacija na Bliskom istoku može biti poticaj za masovnija migracijska kretanja prema EU. Pozvao je na obustavu nasilja, smirivanje sukoba i povratak političkom rješenju. Podržao je upućivanje potrebne humanitarne pomoći Gazi i Libanonu i sigurnost UNFIL-a. Ukazao je i na važnost suradnje s arapskim partnerima u uspostavi pravednog i trajnog mira utemeljenog na dvodržavnom rješenju te pozvao na ulaganje svih potrebnih napora u tom smjeru.

Migracije

Čelnici su istaknuli su važnost nastavka rada na **unutarnjoj dimenziji** (provedbi novog Pakta o migracijama i azilu) i **vanjskoj dimenziji** migracija (razvoju sveobuhvatnih partnerstava s trećim državama).

Rezultati rada na vanjskoj dimenziji migraciji vidljivi su u smanjenju migracijskih kretanja na središnjoj sredozemnoj ruti za 64% i zapadno-balkanskoj ruti za 77%. Smanjenje migracijskog pritiska na potonjoj uvjetovano je ustrajanjem na usklađivanju njihove vizne politike u okviru Reformskog programa za Zapadni Balkan. Na zahtjev Hrvatske u zaključcima Europskog vijeća susjedne države izrijeком su pozvane da nastave usklađivati svoje **vizne politike** s viznom politikom EU-a.

Kada je riječ o **migracijskim trendovima**, zamijećen je porast migracijskih kretanja na istočnoj sredozemnoj ruti iz Turske prema Grčkoj, dok se najveće povećanje bilježi na zapadno-sredozemnoj i atlantskoj ruti, što zahtijeva daljnji **rad s državama podrijetla i tranzita** (poglavito Mauritanijom, Senegalom i Malijem) i nastavak potpore Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) i Međunarodne organizacije za migracije (IOM), uključujući njihovo adekvatno financiranje, s obzirom na važan doprinos koji daju u sprječavanju nezakonitih prelazaka Sredozemlja iz Libije, Tunisa i dr. sjevernoafričkih zemalja. Ukazano je i na aktualno **stanje u Libanonu** iz kojega se 250.000 izbjeglica (od čega 70% Sirijaca i 30% Libanonaca) dobrovoljno vratilo u Siriju i potrebu iznalaženja praktičnih rješenja u skladu s međunarodnim pravom. Aktualno **stanje na Bliskom istoku** odražava se i na porast zahtjeva za azil koje podnose Palestinci u pojedinim državama članicama EU-a. Poseban naglasak je u raspravi stavljen na aktualno **stanje na istočnim granicama EU-a**, najrecentnije na granici Poljske s Bjelorusijom, zbog hibridnih prijetnji Bjelorusije (i Rusije), odnosno instrumentalizacije migranata s ciljem destabilizacije vanjskih granica EU-a i unutarnje sigurnosti država članica EU-a, koja je usporediva s ranijim iskustvima Baltičkih zemalja, Finske i Grčke. Iskazana je podrška mjerama koje države članice EU-a u takvim okolnostima primjenjuju kako bi zaštitile svoju nacionalnu sigurnost.

Jedna od važnijih točaka rasprave odnosila se na **zajednički pristup povratku**. Samo 20% migranata koji ne ostvaruju pravo na boravak u EU i kojima je izdano rješenje o povratku doista biva vraćeno u zemlje porijekla. Čelnici su podržali pripremu novog zakonskoga prijedloga o povratku i ukazali na potrebu jačanja suradnje s državama podrijetla koje i dalje odbijaju prihvatiti vlastite državljane kao i relevantnim agencijama EU-a te međunarodnim organizacijama, a sve kako bi se pospješila razina povrataka. U raspravi je bilo govora i o inovativnim rješenjima za suzbijanje ilegalnih migracija, prije svega preispitivanju koncepta sigurne treće zemlje, kao i uspostavi centara za vraćanje izvan Europske unije. S tim u vezi, istaknuta je važnost usklađenosti takvih rješenja s međunarodnim pravom.

Čelnici su se u raspravi pozvali na **zaštitu vanjskih granica** EU-a, nastavak odlučne **borbe protiv krijumčarskih mreža**, među ostalim i postizanjem dogovora o novom zakonodavnom paketu o suzbijanju krijumčarenja migranata koji je Europska komisija predložila Vijeću EU-a u studenom 2023., te nastavak rada na zakonitim putovima uz njihovo jače povezivanje s učinkovitijim vraćanjem migranata, a sve s ciljem smanjenja sekundarnih kretanja i jačanja povjerenja među državama članicama EU-a koje je ključno i za ukidanje uvedenih kontrola na unutarnjim granicama **Schengenskoga prostora**.

Na nastavak rada na **zakonitim migracijama** čelnici su pozvali i imajući u vidu demografske izazove s kojima se EU suočava kao i potrebu ulaganja napora u jačanje konkurentnosti EU-a, na koje poziva i nedavno objavljeno izvješće M. Draghija „Budućnost europske konkurentnosti“. Složili su se da je s obzirom na konstantu i kontinuitet migracijskog izazova, uključujući i zbrinjavanje izbjeglica iz Ukrajine, u pregovorima o novom **Višegodišnjem financijskom okviru** (VFO) potrebno predvidjeti odgovarajuća sredstva za provedbu svih ključnih mjera na unutarnjem i vanjskom planu migracija.

Predsjednik Vlade zahvalio je na pismu predsjednice Europske komisije Ursule von der Leyen o migracijama distribuiranom uoči sastanka Europskoga vijeća. Istaknuo je važnost nastavka usklađivanja vizne politike zemalja zapadnog Balkana s viznom politikom EU-a, s obzirom na to da 40% svih migranata koji pokušavaju nezakonito prijeći vanjsku granicu Hrvatske dolazi iz zemalja s kojima su susjedne zemlje liberalizirale svoje vizne režime. Pozvao je na trenutno usklađivanje njihovih viznih politika. Predsjednik Vlade je zaključno podržao pospješene vraćanja migranata koji ne udovoljavaju kriterijima za međunarodnu zaštitu u države njihova porijekla, posebno onih koji predstavljaju sigurnosni rizik.

1st European Union-Gulf Cooperation Council Summit

Joint Statement

16 October 2024

1. We, the Heads of State and Government of the Member States of the European Union (EU) and the Gulf Cooperation Council (GCC) held our first Summit on 16 October 2024 in Brussels, Belgium, under the theme “Strategic Partnership for Peace and Prosperity” to celebrate the deepening partnership between the two blocs, co-chaired by H.E. Charles Michel, President of the European Council and H.H. Sheikh Tamim bin Hamad Al Thani, Amir of the State of Qatar as rotating President of the Gulf Cooperation Council, in the presence of H.E. Ursula von der Leyen, President of the European Commission, and, H.E. Jasem Al Budaiwi, Secretary General of the Gulf Cooperation Council and H.E. Josep Borrell Fontelles, High Representative of the EU for Foreign Affairs and Security Policy.
2. Recognising the growing political EU-GCC ties and challenges to regional and international peace, security and stability, we commit to our EU-GCC Strategic Partnership and pledge to elevate it to the next level. We agree to build our Strategic Partnership, based on mutual respect and trust, for the benefit of the people of our regions and beyond. Through this special Partnership, we will work together to promote global and regional security and prosperity, including preventing the emergence and escalation of conflicts and resolving crises by enhancing our dialogue, coordination and engagement.
3. Our Strategic Partnership aims to be the motor in promoting our common objectives as close partners, anchored in respect for an international rules-based order fully respecting international law, including the United Nations (UN) Charter, international humanitarian law and the promotion and protection of universal human rights. We acknowledge the need to support multilateralism and the importance of sustainable development and prosperity.
4. Our solid political dialogue in several key policy and sectoral priorities confirms our common interests and level of ambition. The extensive preparatory work through our numerous joint dialogues on geopolitical developments and regional security, macroeconomics, connectivity, trade and investment, the business environment, research and innovation, development cooperation and humanitarian coordination have significantly reinforced our partnership, mutual understanding, and directly supported the preparation for this Summit. We welcome the “EU Joint Communication for a Strategic Partnership” adopted in May 2022 and we confirm our strong mutual commitment towards strengthening our Strategic Partnership in line with the Joint Action Programme 2022-2027. We welcome the outcome of the Joint Council and Ministerial Meeting in October 2023 in Muscat, Oman. We will also further enhance our

dialogue and cooperation on security, including the countering of emerging threats through the definition and implementation of joint priorities and coordinated initiatives.

5. In this spirit, the EU and GCC will engage in fostering multilateral, regional, bilateral frameworks with a view to further strengthening bilateral and regional cooperation.
6. We agree to continue our dialogue on a regular basis by holding a summit every two years and look forward to holding the next Summit in Saudi Arabia in 2026.
7. We agree to hold the 29th Joint Council and Ministerial Meeting in the State of Kuwait in 2025.

I. Partnership for sustainable prosperity and security

A. Increasing trade, investment and economic cooperation:

1. We reconfirm our shared interest to have a thriving and mutually favourable **trade and investment relationship** that must be developed, as appropriate, through multilateral, regional, and bilateral frameworks.
2. We reaffirm our joint commitment to **a strategic trade and investment partnership**, between parties sharing mutual interests and ambition, tapping into the opportunities offered by an enhanced business and investment environment, the green and digital transitions, sustainable energy, connectivity, and advancing on sectoral cooperation in areas contributing to the goal of enhanced economic integration and diversification of our respective economies.
3. We will aim to take forward our discussions at regional level with a view to reach a regional GCC-EU Free Trade Agreement, including an investment chapter. In light of the cooperation arrangements signed between EU and GCC countries, we will continue to explore tailor-made agreements supporting trade and investments.
4. We commit to advancing our **EU-GCC Trade and Investment Dialogue** and further enhancing joint investments to enable cooperation on trade, facilitating regulatory cooperation and harmonisation of standards, strengthening dialogue on restrictive measures and their implementation and increase the protection of intellectual property rights including geographical indications.
5. We recognise that the future of our economies depends on their ability to become more circular, cleaner, more resilient against disruptions in supply chains and more diverse in value producing sectors. Therefore, we will aim to advance resilient, sustainable, global value chains, and secure resilient energy supply chains including on clean technologies, raw materials and critical minerals. We also confirm our common interest in a stable and structured framework for the EU-GCC interaction on multilateral trade policy agendas. In this respect, we underline the importance of our cooperation within the World Trade Organization (WTO), which is essential to contribute to a fully functioning dispute settlement mechanism, in order to strengthen the multilateral trading system.

6. We will explore cooperation opportunities in various fields, such as fintech, digital transformation and health by exploring joint research and development in major fields, including in the event of pandemics.
7. We will continue working together to foster business cooperation and explore ways to enhance market access conditions and supporting investment-inducing policies as well as by jointly supporting the creation of bodies of European and Gulf business representatives in the countries of both regions and by holding targeted events such as the EU-GCC Business Forum in November 2024 in Doha, Qatar. We will strive to foster investment events such as investment forums, round table discussions and workshops for the private sector.

B. Enhancing energy cooperation and the fight against climate change

8. We commit to intensifying our energy cooperation, through the long-standing GCC-EU Energy Experts Group and other formats, to explore greater cooperation on energy security, including energy efficiency and renewable energies. We underline the importance of EU-OPEC dialogue, notably to discuss energy security, energy transition, and just transition issues. We recognise the strategic importance of our cooperation on stable, reliable, and sustainable energy markets to reduce volatility and to enhance the security of energy supply. We recall the urgent need to address climate change and stress the importance of the energy transition.
9. We join our efforts to create sustainable and diversified economies that benefit our populations and contribute to global climate action, in line with the Paris Agreement and respective national circumstances and obligations. We will increase our collaboration on renewable energy and hydrogen, energy efficiency, renewable electricity and abatement and removal technologies such as carbon capture and utilisation and storage, and will also assess prospects for joint connectivity. We will also combine our strengths in innovation, as with regards to zero and low emission technologies and critical energy transition minerals.
10. We reiterate our respective commitments to scale up urgent action to address the crises and challenges posed by climate change, biodiversity loss, desertification, ocean and land degradation, drought and pollution. We welcome the outcomes of COP28 in the UAE and stress the need to ensure the implementation of the UAE consensus with ambitious efforts on climate change adaptation and mitigation and stress the importance of international cooperation in this regard. We look forward to successful outcomes at the upcoming COP29, with a decision on a climate finance that takes into account the needs and priorities of developing countries and is in line with the UNFCCC and Paris Agreement goals. We emphasise the importance of pursuing efforts to limiting 1.5 °C temperature increase and ensuring that our next Nationally Determined Contributions (NDCs) reflect progression, ambition and different national circumstances, priorities and approaches. We welcome the upcoming UN Water

Conference in the UAE in 2026 to accelerate the implementation of SDG6 on clean water and sanitation.

11. We reaffirm commitment to the full and effective implementation of the Kunming Montreal Global Biodiversity Framework (KM-GBF), with further decisions to be adopted at CBD COP16 on outstanding issues, and advocate for meaningful outcomes enhancing action to address desertification, land degradation and drought at UNCCD COP16, hosted by Saudi Arabia in December 2024.
12. We acknowledge the need to enhance our collective efforts to end plastic pollution and work together for an ambitious, fair and transparent international instrument on plastic pollution based on a comprehensive approach in line with the mandate of UNEA resolution 5/14. We will engage actively and constructively in the spirit of collaboration and consensus-building at the INC5 session in the Republic of Korea.

C. Strengthening connectivity between our regions

13. We agree on the need to explore cooperation in telecommunication, advanced technologies, digital economy, innovation and space, to create a better digital world for future generations, encourage initiatives related to the exchange of knowledge and advanced technologies.
14. We will strengthen cooperation to underpin investment and trade in zero and low emission and clean technologies and their components, and work to diversify and secure supply chains globally in line with international best practices, including for critical energy transition minerals, and encourage resource efficiency. We will continue cooperation on energy efficiency and on ensuring stability, security and affordability of global sustainable energy markets.
15. We will cooperate to promote sustainable transport, as well as high quality, reliable, sustainable and climate resilient infrastructure, including regional and cross-border infrastructure, in line with relevant international standards and principles. We aim to explore further cooperation in the relevant areas of transport policy, including integrated transport policy covering rail, maritime, and aviation.
16. We will promote cooperation in appropriate international transport fora aimed at ensuring enforcement of international conventions and regulations.
17. We agree on the importance of strengthening **connectivity** between our regions and will explore practical means to step-up cooperation in this area, notably with regard to energy grids and hydrogen transportation, as well as the digital sphere, especially data cables.
18. Taking into account the potential of digital technologies and artificial intelligence in accelerating sustainable development, we resolve to identify pathways to jointly

promote digital transformation, while at the same time promote convergence of international standards in the digital domain.

19. We will step-up cooperation between our two regions to foster sustainable investments in geographical and thematic areas of mutual interest, including through joint ventures and frameworks. We emphasise equitable partnerships that respect each region's economic circumstances and ensure fair distribution of responsibilities and benefits. We expressed readiness to explore cooperation on the India-Middle East-Europe Economic Corridor (IMEC) and the EU framework of Global Gateway.

D. Stepping-up engagement on development and humanitarian aid

20. We welcome the commitments of the EU-GCC Joint Council on humanitarian aid and endorse the way forward for enhanced joint advocacy at international, regional and local levels to ensuring humanitarian access and promoting respect for international humanitarian law, exploring parallel funding in response to crises where both parties share common concerns, as appropriate, and a structured cooperation and coordination mechanism on disaster response between the EU Emergency Response Coordination Centre (ERCC) and the GCC Emergency Management Centre, with the mutually beneficial use of national expertise in this field. We highlight the importance of safeguarding the humanitarian space, protection of civilians, healthcare and respect for International Humanitarian Law in all contexts.
21. We will strive to cooperate on global issues and the follow-up of the Summit of the Future and work towards a successful outcome of COP29 and COP30. We will explore ways to coordinate towards achieving impactful outcomes at the 4th International Conference on Financing for Development and the 2nd World Summit on Social Development, to be respectively held in Spain and Qatar in 2025. We commit to enhanced collaboration in the context of accelerating the full implementation of the UN 2030 Agenda for Sustainable Development and Sustainable Development Goals. We support UN efforts in helping shape a multilateral system designed to deliver more fairly and effectively for all.

E. Reinforcing joint efforts to address key global issues

22. In light of the serious escalation and ongoing war in the Middle East and in Europe, we confirm our strategic engagement to work towards enhancing security and de-escalation for the benefit of both regions. In this light, we welcome the launch of the **EU-GCC Regional Security Dialogue** in January 2024 and note the progress made in developing joint approaches towards global and regional security challenges and deepening security cooperation, including on counter-terrorism, maritime security, cyber issues, non-proliferation, as disaster preparedness and emergency management as well as **peacebuilding efforts such as mediation and negotiation.**

23. We will cooperate in fighting organised crime, including the fight against migrant smuggling and human trafficking with a view to effectively disrupt, pursue and prosecute these illegal activities through enhanced cooperation at international level.
24. We welcome the results of the ministerial **High-Level Forum on Regional Security and Cooperation** on 22 April 2024 in Luxembourg and agree to hold a new edition of this format in 2025, followed by further yearly iterations to continue developing our joint work.
25. We welcome the GCC's Vision for Regional Security and recognize that GCC states play a fundamental role in dispute mediation and resolution to preserve peace and security regionally and across the globe.
26. We undertake to strengthen our cooperation on combating money laundering and countering the financing of terrorism, including in the context of the Financial Action Task Force (FATF) and FATF-Style Regional Bodies. We reconfirm our joint efforts to tackle the threats presented by organised crime, and address challenges, taking into account respective legal frameworks, as well as exploring ways to enhance judicial and law enforcement cooperation through relevant EU and GCC bodies and complementing bilateral cooperation.

F. Building bridges between people

27. In line with legal requirements in both regions, we reaffirm our commitment to continue efforts to enhance our people-to-people contacts by continuing to work together on practical and constructive steps towards a safe and mutually beneficial visa-free travel arrangement between the EU/Schengen and the GCC countries.
28. We commend our already rich and vigorous **people-to-people contacts**, which should continue to be at the heart of the EU-GCC partnership. To this end, we will work for a deeper engagement of GCC academia and students in the Erasmus+ and partnering through Horizon Europe programmes. We will encourage more administrative and financial support instruments that can enhance people-to-people contacts and institutional cooperation in the fields of youth, sport, culture, (non-higher) education, and interregional cultural relations in the creative industries.
29. We further commit to enhance our partnership to jointly address hate speech, extremism and racism and promote tolerance, interreligious and intercultural dialogue, in line with the provisions of Security Council resolution 2686. Reiterating our commitment to ensure the respect, protection and promotion of universal human rights, we will continue and deepen our **Human Rights Dialogues** as a key element of our cooperation and stress the importance of relevant UN human rights treaties and mechanisms.

II. Partnership for long-lasting stability and peace

A. Ukraine

30. We reaffirm our respect for the sovereignty and territorial integrity of States, and their commitment to the fundamental principles of the UN Charter, International Law and international humanitarian Law. In line with the UN Charter, all states must refrain from the threat or use of force to seek territorial acquisition against the territorial integrity and sovereignty or political independence of any state. We stress the importance of supporting all efforts to facilitate the export of grains and all food and humanitarian supplies to contribute to achieving food security for the affected countries.
31. We welcome mediation efforts by the GCC countries on humanitarian issues, such as exchange of prisoners of war and reunification of families, as well hosting of national security advisors meeting, including in Copenhagen and Jeddah, and we recognize the efforts of the EU and Switzerland in contributing to just and lasting peace in Ukraine.
32. We recall the UN General Assembly Resolution ES-11/1, which “deplores in the strongest terms the aggression by the Russian Federation against Ukraine in violation of Article 2 (4) of the Charter” and “demands that the Russian Federation immediately, completely and unconditionally withdraw all of its military forces from the territory of Ukraine within its internationally recognized borders”. In line with the resolutions adopted at the UN General Assembly ES-11/1, ES-11/2, ES 11/4 and ES-11/6, we underscore the need to reach, as soon as possible, **a comprehensive, just and lasting peace in Ukraine** in line with the principles of the Charter of the United Nations. We reaffirm our commitment to the sovereignty, independence, unity and territorial integrity of Ukraine within its internationally recognised borders, extending to its territorial waters.
33. We condemn attacks against civilians and civilian and critical infrastructure, especially in the energy sector that inter alia increases risks for nuclear safety. We will and call on all partners to intensify the provision of humanitarian and civil protection assistance, and support for the energy infrastructures, including equipment such as power generators and power transformers. The safety and security of all nuclear power plants is essential. In this regard, we call for continued support of the important work of the International Atomic Energy Agency (IAEA).
34. We deplore that this prolonged war is causing immense human suffering and exacerbating existing fragilities in the global economy. We also commit to build support for pathways towards a framework for a comprehensive, just and lasting peace, based on international law, including the United Nations Charter.

B. Israel, Gaza and the West Bank

35. In line with the relevant UN Security Council Resolutions, including most recently 2712 (2023), 2720 (2023), 2728 (2024) and 2735 (2024) we express our utmost concern over developments in **Israel, Gaza and the West Bank**.
36. We call for the full implementation of UNSCR 2735, including an immediate, full and complete ceasefire, the release of hostages, the exchange of the Palestinian prisoners as well as immediate and unimpeded humanitarian access to civilian population, including the safe and effective distribution of humanitarian assistance at scale throughout the Gaza strip to all Palestinian civilians who need it. We support the leaders of the United States, Egypt and Qatar in their efforts.
37. We call on all parties to comply with their obligations under international law, including international humanitarian law and the implementation of International Court of Justice orders notably with regard to the protection of civilians, especially children. We condemn attacks against civilians and civilian infrastructure. We urge all parties to allow, facilitate and enable the full, rapid, safe and unhindered delivery of expanded humanitarian assistance to the Palestinian civilian population throughout the **Gaza Strip**, we stress the need for the prompt and unconditional provision of humanitarian aid through opening all crossings in accordance with UN Security Council Resolution (2735), supporting the works of UNRWA and other UN agencies. We underscore the essential services provided by the United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) in Gaza and across the region.
38. We reaffirm our unwavering commitment to the realization of the right of the Palestinian people to self-determination through the Two-State solution where Israel and Palestine live side by side in peace within secure and recognized borders, along the 1967 lines, consistent with international law and relevant UN resolutions and the 2002 Arab Peace Initiative. We will continue to work together towards reviving a political process to this end, including by supporting the Palestinian Authority in its reform plans. Actions weakening the Palestinian Authority must stop.
39. We are concerned about increasing tensions in the region and urge all parties to exercise restraint, prevent further escalation and engage in international diplomatic efforts to end the current destructive cycle of violence.
40. We are deeply concerned by the military operations **in the West Bank** which have led to a high number of civilian casualties and destruction of civilian infrastructure, and call for their immediate end. We strongly condemn the ongoing extremist settler violence in the West Bank, including East Jerusalem. We condemn the Israeli government's decisions to further expand settlements and legalise settler outposts across the occupied West Bank and urge Israel to reverse these decisions. We urge to immediately cease all unilateral measures that undermine prospects for peace including settlement activities, land confiscation, displacement of Palestinians, and violations of international law. We condemn all forms of violence, incitements of it, and terrorism. We underline

the importance of preserving the historical Status Quo in Jerusalem and its holy sites, recognizing the special role of the Hashemite Kingdom of Jordan in this regard.

41. We deplore all loss of civilian life , in particular children, as well as the catastrophic levels of hunger and imminent risk of famine, caused by the insufficient entry and distribution of delivered aid into Gaza. We strongly condemn attacks against civilians and humanitarian workers, whose safety must be ensured.
42. We welcome the formation of the Global Alliance for the Implementation of the Two-State Solution, announced by Saudi Arabia, the EU and Norway, on September 26, 2024 in New York. We also support the initiative by Saudi Arabia, the EU, the League of Arab States, Egypt and Jordan to revive the Middle East peace process launched in September 2023 in New York and welcome the Bahrain Declaration's call in May 2024 for an international peace conference in the near future.

C. Lebanon

43. We are extremely concerned by the dangerous escalation in Lebanon, affirm our support for the Lebanese people, and call for an immediate ceasefire. We call on intensifying international and regional efforts to provide urgent humanitarian aid to Lebanon to alleviate the suffering of civilians and protect them from any war repercussions. We also call for restraint and de-escalation and preventing the expansion of the conflict to the wider region. We stress the need to implement Security Council Resolution 1701 and other relevant international resolutions and the Taif Agreement to restore lasting security and stability in Lebanon and ensure respect for its territorial integrity, independence and sovereignty within its internationally recognized borders. We recognize the essential stabilizing role played by the Lebanese Armed Forces and UN interim force in Lebanon (UNIFIL) in mitigating risk of escalation. We condemn all attacks against UN missions and express particularly grave concerns regarding the recent attack against UNIFIL.
44. We support the efforts of the Quintet on Lebanon, which stressed the importance of accelerating presidential elections, restoring the Lebanese government's authority throughout the country and implementing the economic reforms. We support efforts to reintegrate Lebanon in the region, including initiatives to rebuild confidence and cooperation with Lebanon.

D. Iran

45. We emphasize the importance of adherence to international law, including the UN Charter, based on respect for sovereignty, territorial integrity, non-interference in internal affairs, and refraining from the use of force or threats. We underscore the importance of diplomatic engagement with Iran — to pursue regional de-escalation. We stress the importance of ensuring the peaceful nature of the Iranian nuclear program, and ceasing of proliferation of ballistic missiles and unmanned aerial vehicles and any technologies that threaten the security of both our regions and beyond as well as

undermine international peace and security in violation of relevant UN laws and resolutions. We express shared interest in a close EU-GCC dialogue on these issues. We call on **Iran** to pursue regional de-escalation. We remain committed to a diplomatic solution to the Iranian nuclear issue. We regret that Iran's unabated nuclear advances over the last five years have made a return to the Joint Comprehensive Plan of Action (JCPOA) increasingly difficult. We urge Iran to implement all its safeguards obligations under the Nuclear Non-Proliferation Treaty and return to the implementation of the Additional Protocol. We share a clear determination that Iran must never develop or acquire a nuclear weapon. We reaffirm the importance of the UNSC Resolution 2231, and our lasting commitment to ensure that the Gulf and wider region remains free of nuclear weapons. We emphasize the importance of adherence to international law, including the UN Charter, based on respect for sovereignty, territorial integrity, non-interference in internal affairs, and refraining from the use of force or threats.

46. In this respect, we call on Iran to end its occupation of the three islands of the United Arab Emirates, Greater Tunb, Lesser Tunb, and Abu Musa, which constitutes a violation of the sovereignty of the UAE and the principles of the Charter of the UN.

E. Red Sea

47. In line with the UN Security Council Resolution 2722 (2024), we reaffirm our commitment to ensuring the freedom of navigation and **maritime security** in the Red Sea, which are fundamental for global trade and the free movement of essential commodities, including the delivery of humanitarian assistance to the population of Yemen, and safe passage through those shipping lanes. We express deep concern about the threat to security and navigation in the Red Sea in line with United Nation Security Council (UNSC) Resolution 2722 and in accordance with international law. We demand that the Houthis halt attacks against vessels in the Red Sea and Gulf of Aden, release crew and avoid any further escalatory measures that threaten global security and stability. We appreciate regional efforts, those of the Combined Maritime Forces, the EU defensive Operation EUNAVFOR ASPIDES and others, with the aim of safeguarding freedom of navigation in the international waters in the Red Sea. We welcome the efforts to contain any environmental effects following the attacks by the Houthis on the Greek oil tanker Sounion. Emphasising the importance of political solution, we aim to develop a joint GCC-EU approach to maritime security in the context of the EU Structured Security Dialogue to address relevant issues in the Red Sea.

F. Yemen

48. We support peaceful, inclusive, orderly and Yemeni-led political process under UN auspices (UN SC Resolution 2216) to end the conflict. We call on the parties, especially on the Houthis, to engage meaningfully with the UN Special Envoy Hans Grundberg and to return to the negotiations table in order to achieve a sustainable peace in Yemen. We demand that the Houthis cease their bellicose rhetoric and action, threatening the

return of warfare. We call for the immediate and unconditional release of the humanitarian workers, UN and diplomatic staff detained by the Houthis, severely hampering the capacity of international community to help the millions of Yemenis in urgent need of assistance. We express deep concern for the humanitarian condition of the Yemeni civilian population and call for cessation of all restrictions and interference to safe, rapid and unimpeded access of humanitarian aid to all those in need in the country. We condemn all forms of sexual and gender-based violence, including sexual violence in conflict and torture.

49. We commend the efforts of Saudi Arabia, Oman and the United Nations to reach a comprehensive, inclusive and sustainable political solution, stressing the necessity of a ceasefire.

G. Iraq

50. We continue to closely follow the issue of maritime border between Iraq and Kuwait. Solving the remaining outstanding issues between the two neighbouring countries according to International Law would contribute positively to regional stability and cooperation. We highlight the importance of Iraq's commitment to Kuwait's sovereignty and territorial integrity and respect for bilateral agreements, international conventions and relevant UN resolutions, especially UNSC Resolution 833. We call for the complete demarcation of the Kuwait-Iraq maritime boundary beyond boundary point 162. We stress the importance of the full implementation of the 2012 Kuwait-Iraq Agreement to regulate maritime navigation in Khor Abdullah, signed on April 29, 2012, entered into force on December 5, 2013 and jointly deposited at the United Nations on December 18, 2013, and call for the resumption of meetings of the Joint Committee for Regulating Maritime Navigation in Khor Abdullah.
51. We renew our support for UNSC Resolution 2107 (2013) which instructed the UN Secretary-General's special envoy and UN Mission to Iraq (UNAMI) to enhance efforts regarding the repatriation of all Kuwaitis and third country nationals, including missing persons or their remains, under the auspices of the ICRC, and return Kuwaiti property, including national archives. We call on Iraq and the UN to exert maximum efforts to reach a resolution of all the issues involved.
52. We express support for full implementation of the UNSC Resolution 2732 (2024) and UN Security Council continued oversight of the matter.

H. Syria

53. We reaffirm our commitment to an inclusive political solution that preserves **Syria's** unity, sovereignty and territorial integrity, in line with the UNSC Resolution 2254 and relevant United Nations resolutions. To that end, the EU and the GCC reiterate their support to the efforts led by the UN Special Envoy Geir Pedersen and urge a redoubling of efforts for the urgent resumption of the constitutional committee as well as other key areas, such as addressing missing persons and the need to create secure conditions for

the safe, dignified, and voluntary return of Syrian refugees and internally displaced persons consistent with UN standards and providing the necessary support to them and host communities. We call for coordinated action to combat the production and trafficking of drugs from Syria.

I. Sudan

54. We reaffirm our utmost concern with regard to the devastating conflict and humanitarian catastrophe in Sudan, including the imminent risk of famine. We underscore the importance of returning to a political process leading to civilian rule and the need to avoid a spill-over of the conflict into neighbouring countries which would further exacerbate the existing toll on human lives and development and urge the Sudanese Armed Forces and the Rapid Support Forces to engage seriously and effectively with crisis resolution initiatives, including the Jeddah platform. We stress there can be no military solution to the conflict in Sudan and reiterate our strong support for lasting peace and justice in **Sudan**. These can only be achieved via de-escalation, an immediate and permanent a cessation of hostilities and dialogue, and putting an end to the ongoing humanitarian crisis. We will work jointly to provide full support to ongoing mediation and humanitarian efforts, including to secure humanitarian access and protection in accordance with international law.
55. We stress the importance of Sudan's two parties' commitment in accordance with the Jeddah Declaration of 11 May 2023, to protecting civilians, providing humanitarian assistance according to international humanitarian law and human rights law, putting an end to the conflict and returning to the political process. We also stress that the solution to the crisis can only be achieved through a political solution that respects the sovereignty and unity of Sudan and preserves its state institutions.

J. Somalia

56. We express our concern about the current the situation in Somalia. We are fully determined to support Somalia in the post-ATMIS era. We are fully aware that the international support requires close coordination in the peace process and humanitarian assistance. We are committed to work closely to provide a satisfying and long-lasting solution for Somalia.
57. We affirm support for Security Council Resolution 2748, which stresses full respect for the sovereignty, territorial integrity and political independence of Somalia, and the need for a comprehensive approach that enhances the fundamentals of peace and stability, in line with the priorities set by the Government of Somalia.

Europsko vijeće

Bruxelles, 17. listopada 2024.
(OR. en)

EUCO 25/24

CO EUR 20
CONCL 5

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (17. listopada 2024.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

I. UKRAJINA

1. Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s predsjednikom Ukrajine.
2. Europsko vijeće raspravljalo je o agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine u svim njegovim dimenzijama i preispitalo napredak postignut u vezi sa sveobuhvatnom Unijinom potporom Ukrajini i njezinu stanovništvu dok Ukrajina ostvaruje svoje neotuđivo pravo na samoobranu.
3. Europsko vijeće ponovno oštro osuđuje agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, koji predstavlja očito kršenje Povelje UN-a, te ponovno potvrđuje svoju kontinuiranu potporu neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Ponovno potvrđuje i nepokolebljivu predanost Europske unije pružanju kontinuirane političke, financijske, gospodarske, humanitarne, vojne i diplomatske potpore Ukrajini i njezinu stanovništvu, dokle god i koliko god to bude potrebno. Rusija ne smije prevladati.
4. Europsko vijeće ponovno ističe svoju potporu sveobuhvatnom, pravednom i trajnom miru koji se temelji na načelima Povelje UN-a i na međunarodnom pravu, u skladu s ključnim načelima i ciljevima ukrajinske formule za mir. U okviru daljnjeg postupanja nakon sastanka na vrhu o miru u Ukrajini Europska unija i države članice nastavit će s intenzivnim angažmanom na globalnoj razini u pogledu izgradnje najšire međunarodne potpore i utvrđivanja daljnjih koraka. Europsko vijeće ujedno naglašava da se nijedna inicijativa o Ukrajini ne može pokrenuti bez Ukrajine. Europska unija i dalje će se aktivno posvećivati tom pitanju i ulaganju daljnjih zajedničkih napora na međunarodnoj razini. Europsko vijeće pozdravlja održavanje sastanka na vrhu Ukrajine i jugoistočne Europe 9. listopada 2024. u Dubrovniku.

5. Europsko vijeće preispitalo je rad na pružanju vojne potpore Ukrajini. Poziva Vijeće da brzo dovrši rad na mjerama pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći kojima će se dodatno potaknuti pružanje vojne potpore Ukrajini. Europsko vijeće poziva na brzo jačanje vojne potpore i ubrzavanje njezine isporuke, posebno sustava protuzračne obrane, streljiva i projektila koji su hitno potrebni za zaštitu ukrajinskog stanovništva i kritične energetske infrastrukture, te ističe važnost povećanja potpore ukrajinskoj obrambenoj industriji. Europsko vijeće ujedno pozdravlja napredak postignut u vezi s produljenjem mandata Misije EU-a za vojnu pomoć, prima na znanje aktualni rad na njezinu strateškom preispitivanju i poziva Vijeće da brzo donese ažurirani mandat.
6. Europsko vijeće ističe da je važno ispuniti obvezu preuzetu na sastanku na vrhu skupine G-7 u Apuliji da se zajedno s partnerima iz skupine G-7 do kraja godine osigura oko 45 milijardi EUR (50 milijardi USD) za potporu aktualnim i budućim vojnim potrebama Ukrajine te njezinim potrebama u pogledu proračuna i obnove. U tom pogledu poziva Visokog predstavnika i Komisiju da surađuju s Ukrajinom u vezi sa svakim od tih područja. U skladu s pravom EU-a ruska imovina trebala bi ostati imobilizirana sve dok Rusija ne okonča svoj agresivni rat protiv Ukrajine i nadoknadi joj štetu prouzročenu njime. Uz potpuno poštovanje sigurnosne i obrambene politike određenih država članica, Europsko vijeće pozdravlja dogovor o upotrebi izvanrednih prihoda koji proizlaze iz imobilizirane ruske imovine, pri čemu istodobno nastavlja razmatrati sve relevantne pravne i financijske aspekte. Nastojat će osigurati pravednu podjelu i solidarnost među partnerima iz skupine G-7, kao i s onim državama članicama koje su posebno izložene financijskim i pravnim rizicima.
7. Vojna potpora pružat će se uz potpuno poštovanje sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica.

8. Europsko vijeće oštro osuđuje kontinuirano rusko granatiranje ukrajinske kritične energetske i civilne infrastrukture. Podupire sve napore, i javne i privatne, za hitno povećanje energetske sigurnosti Ukrajine prije zime i zadovoljavanje hitnih humanitarnih potreba i potreba u pogledu civilne zaštite ukrajinskog stanovništva, uz istodobno dugoročno povećanje otpornosti ukrajinskog energetskeg sustava. Europsko vijeće naglašava da je neprihvatljivo bilo kakvo djelovanje kojim se ugrožava sigurnost i zaštita nuklearnih postrojenja te pozdravlja napore koje Međunarodna agencija za atomsku energiju ulaže u praćenje situacije i pomaganje u održavanju nuklearne sigurnosti i zaštite. U tom kontekstu poziva na daljnju integraciju ukrajinskog energetskeg sustava s energetskeg mrežom Unije i na poduzimanje konkretnih mjera u tom pogledu. Europsko vijeće prepoznaje važnu ulogu država članica u susjednoj regiji.
9. Europsko vijeće osuđuje uništavanje lučke infrastrukture i napade na komercijalne brodove. Protivi se korištenju hranom kao oružjem, čime se ugrožava globalna sigurnost opskrbe hranom, što pogađa ranjive osobe i regije kojima je pomoć najpotrebnija.
10. Europsko vijeće krajnje je zabrinuto zbog navoda o pogubljenjima ukrajinskih ratnih zarobljenika od strane ruskih snaga. Ističe da se u svakom trenutku mora poštovati međunarodno humanitarno pravo, među ostalim o postupanju s ratnim zarobljenicima. Nijedno kazneno djelo ne smije ostati nekažnjeno.
11. Europska unija i dalje je spremna dodatno ograničiti sposobnost Rusije da vodi rat, među ostalim dodatnim sankcijama, kako je zatraženo i u skladu sa zaključcima Europskog vijeća iz travnja 2024., i uvoznim carinama na ruske i bjeloruske poljoprivredne proizvode. Europsko vijeće ponovno poziva na potpuno i djelotvorno izvršenje sankcija i na daljnje mjere za suzbijanje njihova izbjegavanja, među ostalim putem trećih zemalja.

12. Europsko vijeće oštro osuđuje kontinuiranu potporu trećih zemalja agresivnom ratu Rusije te ih odlučno poziva da prekinu svako pružanje pomoći. To ne uključuje samo izravnu vojnu potporu već i isporuku robe s dvojnomo namjenom i osjetljivih proizvoda, čime se održava ruska vojna industrijska baza. U koordinaciji s međunarodnim partnerima Europska unija brzo je odgovorila na tu prijetnju europskoj i globalnoj sigurnosti, među ostalim paketom novih i znatnih mjera ograničavanja protiv Irana, što uključuje uvrštenje na popis pojedinaca i subjekata koji sudjeluju u iranskim programima balističkih projektila i bespilotnih letjelica.
13. Europska unija i dalje je predana podupiranju sanacije, oporavka i obnove Ukrajine u koordinaciji s međunarodnim partnerima. Italija će biti domaćin sljedeće Konferencije za oporavak Ukrajine, koja će se održati u srpnju 2025.
14. Europska unija nastavit će blisko surađivati s Ukrajinom i podupirati napore koje Ukrajina ulaže u provedbu reformi na svojem europskom putu.
15. Europska unija i dalje je predana pružanju potpore osobama koje su raseljene zbog tog rata, i u Ukrajini i u Europskoj uniji, među ostalim putem primjerene i fleksibilne financijske pomoći državama članicama koje snose najveće opterećenje u pogledu zdravstvenih troškova, troškova obrazovanja i životnih troškova izbjeglica.

II. BLISKI ISTOK

16. Europsko vijeće duboko je zabrinuto zbog dramatične vojne eskalacije na Bliskom istoku i rizika koji to predstavlja za cijelu regiju. Poziva sve strane da budu krajnje suzdržane, odmah okončaju sva neprijateljstva i u potpunosti poštuju međunarodno pravo, uključujući međunarodno humanitarno pravo. Europska unija u potpunosti je predana pomaganju u smirivanju situacije i smanjenju napetosti.

17. Europska unija i dalje je predana daljnjem pružanju pomoći stanovništvu na Bliskom istoku na temelju potreba, pridajući posebnu pažnju najranjivijim skupinama, kao i povećanju svojeg humanitarnog angažmana s obzirom na sve veće potrebe.
18. Europsko vijeće najoštrije osuđuje iranske napade na Izrael 1. listopada 2024. i ozbiljno destabilizirajuće aktivnosti koje Iran provodi diljem Bliskog istoka putem terorističkih i oružanih skupina, među ostalim hutista, Hezbolaha i Hamasa, a koje predstavljaju ozbiljnu prijetnju regionalnoj stabilnosti. Ponovno ističe pravo Izraela da se brani i predanost Europske unije sigurnosti Izraela i regionalnoj stabilnosti. Sve strane moraju poštovati međunarodno humanitarno pravo, a opasni ciklus napada i odmazde mora se okončati.
19. Europsko vijeće izražava duboku zabrinutost zbog vojne eskalacije u Libanonu i žaljenje zbog neprihvatljivog broja civilnih žrtava, prisilnog raseljavanja uzrokovano eskalacijom nasilja i ustrajne upotrebe vojne sile. Podsjeća da je potrebno osigurati da civili budu zaštićeni u svakom trenutku, da napadi ne budu usmjereni na civilnu infrastrukturu i da se poštuje međunarodno pravo. Raketni napadi Hezbolaha moraju prestati. Suverenitet i teritorijalna cjelovitost Libanona moraju se poštovati. Europsko vijeće poziva na hitan prekid vatre duž plave linije te na potpunu i simetričnu provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1701. Ujedno poziva sve partnere da odgovore na sve veću humanitarnu krizu u Libanonu. Europska unija nastavit će pružati potporu pogođenom stanovništvu, među ostalim izbjeglicama, interno raseljenim osobama i zajednicama domaćinima. Europsko vijeće ponovno potvrđuje potrebu za postizanjem uvjeta za siguran, dobrovoljan i dostojanstven povratak sirijskih izbjeglica, kako ih je definirao UNHCR. Ponovno ističe snažnu potporu Unije libanonskim državnim institucijama, među ostalim Libanonskim oružanim snagama. Tim naporima doprinijet će Međunarodna konferencija za potporu libanonskom stanovništvu i suverenosti, koja će se održati u Parizu 24. listopada 2024. Europsko vijeće poziva sve partnere Libanona da doprinesu jačanju Libanonskih oružanih snaga i ponovno potvrđuje spremnost Unije da, prema potrebi, olakša međunarodnu koordinaciju takvih napora.

20. Europsko vijeće osuđuje napade na privremene snage Ujedinjenih naroda u Libanonu (UNIFIL), zbog kojih je nekoliko pripadnika mirovnih snaga ranjeno. Takvi napadi predstavljaju teško kršenje međunarodnog prava, u potpunosti su neprihvatljivi i moraju odmah prestati. Europsko vijeće podsjeća da su svi akteri obvezni poduzeti potrebne mjere kako bi zajamčili sigurnost i zaštitu osoba i imovine UN-a te u svakom trenutku poštovati nepovredivost prostorija UN-a. Europsko vijeće podupire temeljnu stabilizacijsku ulogu UNIFIL-a u južnom Libanonu te poziva sve strane da zaštite i podupru važnu misiju UNIFIL-a. Europsko vijeće odlučno poziva sve strane da u potpunosti poštuju svoje obveze kako bi u svakom trenutku zajamčile sigurnost i zaštitu osoba UNIFIL-a te omogućile UNIFIL-u da nastavi provoditi svoj mandat.
21. Nakon tragične obljetnice brutalnih terorističkih napada Hamasa na Izrael 7. listopada 2023. Europsko vijeće ponovno najoštrije osuđuje takva neopravdana djela namjernog nasilja te je solidarno s obiteljima žrtava i taocima koje drži Hamas.
22. Europsko vijeće ponovno poziva na hitan prekid vatre u Gazi, bezuvjetno puštanje na slobodu svih talaca, hitno poboljšanje pristupa humanitarnoj pomoći i njezine kontinuirane raspodjele u širim razmjerima u cijeloj Gazi te trajni prekid neprijateljstava, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2735. U tu svrhu podupire aktivnosti posredovanja Egipta, Katara i Sjedinjenih Američkih Država. Također prepoznaje središnju ulogu Jordana u smirivanju krize i naglašava važnost stabilnosti i sigurnosti Jordana i Egipta te njihovih granica. Europsko vijeće izražava žaljenje zbog neprihvatljivo velikog broja civilnih žrtava u Gazi i na Zapadnoj obali, posebno žena i djece, kao i zbog katastrofalnih razmjera gladi i neposredne opasnosti od teške nestašice hrane uzrokovanih nedovoljnim ulaskom pomoći u Gazu. Usto podsjeća na potrebu za potpunom provedbom odluka Međunarodnog suda.

23. Europsko vijeće podsjeća na svoje zaključke iz lipnja 2024. i oštro osuđuje daljnju eskalaciju na Zapadnoj obali, među ostalim u istočnom Jeruzalemu, slijedom povećanog nasilja doseljenika, širenja nezakonitih naselja i izraelske vojne operacije. Poziva Vijeće da nastavi s radom na daljnjim mjerama ograničavanja protiv ekstremističkih doseljenika te subjekata i organizacija koji im pružaju potporu.
24. Europsko vijeće ponovno ističe nepokolebljivu predanost Europske unije pravednom, sveobuhvatnom i trajnom miru koji se temelji na dvodržavnom rješenju i potporu Unije Palestinskoj samoupravi kako bi se pomoglo u zadovoljenju njezinih najhitnijih potreba i podupro njezin program reformi. Europska unija aktivno će podupirati međunarodne partnere i surađivati s njima u pogledu nepovratnih konkretnih koraka koje treba poduzeti u smjeru dvodržavnog rješenja i oživljavanja političkog procesa u tu svrhu, među ostalim održavanjem međunarodne mirovne konferencije što je prije moguće. Europsko vijeće naglašava da je vjerodostojan put prema palestinskoj državnosti ključna sastavnica tog političkog procesa.
25. Europsko vijeće potvrđuje svoju potpunu i nepokolebljivu potporu glavnom tajniku UN-a. Glavni tajnik UN-a nigdje ne bi trebao biti proglašen nepoželjnom osobom. Europsko vijeće naglašava ključnu ulogu UN-a i njegovih agencija, posebno UNRWA-e, koja pruža ključnu potporu civilnom stanovništvu u Gazi i široj regiji. Daljnja provedba akcijskog plana UNRWA-e od ključne je važnosti. Europsko vijeće osuđuje svaki pokušaj stavljanja izvan snage sporazuma između Izraela i UNRWA-e iz 1967. ili bilo koji drugi pokušaj ometanja UNRWA-e u izvršavanju njezina mandata.
26. Europsko vijeće raspravljalo je i o stanju u Crvenome moru te poziva hutiste da odmah zaustave sve napade i omoguće ponovnu uspostavu pomorske sigurnosti. Ističe ključan doprinos operacije EUNAVFOR ASPIDES i EUNAVFOR ATALANTA u promicanju pomorske sigurnosti i slobode plovidbe.

III. OSIGURAVANJE MEĐUNARODNOG PORETKA UTEMELJENOG NA PRAVILIMA

27. U vrijeme povećanih sukoba i napetosti, popraćenih zabrinjavajućim trendom nepoštovanja međunarodnog prava, Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoju čvrstu predanost učinkovitom multilateralizmu i međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima u čijem su središtu Ujedinjeni narodi te nepokolebljivo poštuje Povelju UN-a i pravila i načela sadržana u Povelji UN-a, među ostalim suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti, političke neovisnosti i samoodređenja.
28. Europsko vijeće i dalje je predano okončanju nekažnjavanja i osiguravanju odgovornosti za kršenja međunarodnog prava i međunarodnog humanitarnog prava diljem svijeta te podsjeća na važnost podupiranja i provedbe odluka međunarodnih sudova.
29. Europsko vijeće pozdravlja donošenje Pakta za budućnost čiji je cilj revitalizirati multilateralni sustav i prilagoditi Ujedinjene narode budućim potrebama.

IV. KONKURENTNOST

30. Slijedom svojih zaključaka iz travnja 2024. i u skladu sa Strateškim programom za razdoblje 2024. – 2029. Europsko vijeće poziva na ulaganje dodatnih napora kako bi se povećala konkurentnost Unije, ojačala njezina gospodarska otpornost, osigurala njezina industrijska obnova i ostvario puni potencijal jedinstvenog tržišta, čime se osiguravaju jednaki uvjeti na unutarnjoj i globalnoj razini. Ističe hitnost poduzimanja djelotvornih mjera.
31. Europsko vijeće poziva sve institucije EU-a, države članice i dionike da prioritarno nastave s radom, posebno kao odgovor na izazove utvrđene u izvješću Enrica Lette („Više od tržišta”, eng. *Much more than a market*) i izvješću Marija Draghija („Budućnost europske konkurentnosti”, eng. *The future of European competitiveness*).

32. O tom će se pitanju raspravljati na neformalnom sastanku u Budimpešti u studenome, a Europsko vijeće nastavit će redovito pružati strateške smjernice kako bi se osigurala provedba Unijina ambicioznog dogovora o konkurentnosti.
33. Europsko vijeće održalo je raspravu o integriranim preporukama za pojedine zemlje kako ih je dogovorilo Vijeće, čime se omogućuje zaključenje europskog semestra 2024.

V. MIGRACIJE

34. Europsko vijeće održalo je temeljitu stratešku raspravu o migracijama u svim njihovim dimenzijama i na svim rutama. Podsjeća da su migracije europski izazov koji zahtijeva europski odgovor.
35. Europsko vijeće poziva Vijeće, države članice i Komisiju da pojačaju rad na svim područjima djelovanja u okviru sveobuhvatnog pristupa migracijama predstavljenog u veljači 2023. Prima na znanje nedavno pismo predsjednice Komisije. Europsko vijeće naglašava važnost provedbe donesenog zakonodavstva EU-a i primjene postojećeg zakonodavstva kako bi se na najbolji način odgovorilo na trenutačne izazove.
36. Europsko vijeće također poziva na pojačanu suradnju sa zemljama podrijetla i tranzita putem sveobuhvatnih uzajamno korisnih partnerstava radi rješavanja temeljnih uzroka i borbe protiv trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi u cilju sprečavanja gubitka ljudskih života i nezakonitih odlazaka. U tom je pogledu važan element da susjedne zemlje usklade vizne politike. Sigurni i zakoniti putovi u skladu s nacionalnim nadležnostima ključni su za zakonite i uređene migracije.
37. Europsko vijeće poziva na odlučno djelovanje na svim razinama kako bi se olakšala, povećala i ubrzala vraćanja iz Europske unije, uporabom svih relevantnih politika, instrumenata i alata EU-a, među ostalim diplomacije, razvoja, trgovine i viza. Poziva Komisiju da hitno podnese novi zakonodavni prijedlog.

38. Rusiji i Bjelarusu ili bilo kojoj drugoj zemlji ne može se dopustiti da zlorabe naše vrijednosti, uključujući pravo na azil, i da podrivaju naše demokracije. Europsko vijeće izražava solidarnost s Poljskom i državama članicama koje se suočavaju s tim izazovima. Iznimne situacije iziskuju odgovarajuće mjere. Europsko vijeće podsjeća na svoju odlučnost da osigura djelotvoran nadzor vanjskih granica Unije svim dostupnim sredstvima, među ostalim uz potporu Europske unije, u skladu s pravom EU-a i međunarodnim pravom. Ponovno potvrđuje svoju predanost borbi protiv instrumentalizacije migranata u političke svrhe.
39. Osim toga, trebalo bi razmotriti nove načine sprečavanja i suzbijanja nezakonitih migracija, u skladu s pravom EU-a i međunarodnim pravom.
40. Europsko vijeće podsjeća na važnost pravilnog funkcioniranja schengenskog područja, u skladu s revidiranim Zakonikom o schengenskim granicama.
41. Europsko vijeće ponovno će razmotriti ovo pitanje.

VI. REPUBLIKA MOLDOVA

42. Europsko vijeće ističe čvrstu potporu Europske unije Republici Moldovi i njezinu putu prema pristupanju. Pohvaljuje dosljednu predanost vlasti Republike Moldove procesu reformi i poziva ih da provedu reforme i ojačaju otpornost i stabilnost te zemlje.
43. Europsko vijeće osuđuje inozemno manipuliranje informacijama i upletanje koje Rusija ustrajno provodi kako bi pokušala ugroziti demokratske izbore i odabir moldavskog stanovništva za prosperitetnu, stabilnu i mirnu europsku budućnost.
44. Europsko vijeće pozdravlja donošenje trećeg paketa sankcija protiv onih koji su odgovorni za djelovanja čiji je cilj destabilizacija, podrivanje ili ugrožavanje suvereniteta i neovisnosti Republike Moldove. Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoju nepokolebljivu predanost suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Republike Moldove.

VII. GRUZIJA

45. Europsko vijeće ponovno potvrđuje spremnost Unije da podupre gruzijsko stanovništvo na njegovu europskom putu. Istodobno ponovno izražava ozbiljnu zabrinutost zbog djelovanja gruzijske vlade, koje se kosi s vrijednostima i načelima na kojima se temelji Europska unija.
46. Europsko vijeće podsjeća da takvo djelovanje ugrožava europski put Gruzije i *de facto* zaustavlja proces pristupanja. Poziva Gruziju da donese demokratske, sveobuhvatne i održive reforme u skladu s temeljnim načelima europske integracije. Europsko Vijeće nastavit će pažljivo pratiti stanje.
47. Europsko vijeće očekuje da će predstojeći parlamentarni izbori biti slobodni i pošteni, u skladu s međunarodnim standardima, te da će se međunarodnim i domaćim promatračima izbora omogućiti neometan pristup. Europsko vijeće naglašava potrebu za zaštitom slobodnih, neovisnih i pluralističkih medija.
48. Europsko vijeće ponovno potvrđuje nepokolebljivu potporu Europske unije suverenitetu, neovisnosti i teritorijalnoj cjelovitosti Gruzije unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Ističe trajnu predanost Europske unije mirnom rješavanju sukoba i njezinu politiku nepriznavanja i angažmana.

VIII. VANJSKI ODNOSI

Sudan

49. Europsko vijeće izražava duboku zabrinutost zbog katastrofalne humanitarne situacije koja proizlazi iz sukoba u Sudanu i oštro osuđuje neselektivne i izravne napade na civile, koji pogoršavaju humanitarnu krizu. Sve strane moraju poštovati svoje obveze na temelju međunarodnog prava da zaštite civile i olakšaju pristup humanitarnoj pomoći. Europsko Vijeće ponavlja svoj hitan poziv svim sukobljenim stranama da putem dijaloga nastoje hitno prekinuti neprijateljstva u cilju održivog rješenja sukoba. Europska unija nastavit će pružati humanitarnu potporu te poziva međunarodnu zajednicu na brzu isplatu obveza preuzetih na Međunarodnoj humanitarnoj konferenciji za Sudan i susjedne zemlje.

Venezuela

50. Europsko vijeće i dalje je iznimno zabrinuto zbog stanja u Venezueli i slučajeva kršenja ljudskih prava koji su prijavljeni nakon predsjedničkih izbora održanih 28. srpnja 2024. Odlučno poziva venezuelske vlasti da poštuju demokratsku volju venezuelskog stanovništva i okončaju nasilje, represiju i uznemiravanje oporbe i civilnog društva. Politički zatvorenici moraju biti pušteni na slobodu. Prihvatit će se i priznati samo potpuni i neovisno provjerljivi rezultati. Europska unija nastavit će surađivati s regionalnim partnerima kako bi pružila potporu venezuelskom stanovništvu u njegovim demokratskim težnjama. Spremna je poduprijeti konstruktivnu i uključivu tranziciju s jamstvima za obje strane u cilju mirnog rješavanja političkog zastoja u zemlji i ponovne uspostave demokratskih institucija. Europska unija spremna je mobilizirati sve instrumente kojima raspolaže kako bi poduprla demokraciju u Venezueli. Venezuelske vlasti moraju prestati iznositi neutemeljene optužbe protiv zemalja EU-a i u potpunosti poštovati Bečku konvenciju o diplomatskim odnosima i Bečku konvenciju o konzularnim odnosima te osigurati potpun i neometan konzularni pristup europskim građanima pritvorenima u Venezueli.

Maroko

51. Europsko vijeće prima na znanje nedavne presude Suda koje se odnose na sporazume između EU-a i Maroka iz 2019. Europsko vijeće i Vijeće nastavit će utvrđivati vanjsku politiku u skladu s Ugovorima. Europsko vijeće ponovno potvrđuje da je strateško partnerstvo s Marokom vrlo važno za Europsku uniju te ponovno ističe potrebu za očuvanjem i daljnjim jačanjem bliskih odnosa s Marokom u svim područjima partnerstva Maroka i EU-a.

Haiti

52. Europsko vijeće i dalje je iznimno zabrinuto zbog stanja u Haitiju. Poziva na potpuno razmještanje Multinacionalne misije za potporu sigurnosti kako bi se pomoglo haićanskoj nacionalnoj policiji u borbi protiv nasilja bandi i kako bi se pomoglo u ponovnoj uspostavi vladavine prava. Poziva i na nove ciljane sankcije protiv pojedinaca i subjekata odgovornih za nasilje kako bi se pomoglo u ponovnoj uspostavi mira, sigurnosti, stabilnosti, demokracije i vladavine prava u Haitiju.

IX. OSTALE TOČKE

Hibridne prijetnje

53. Europsko vijeće snažno osuđuje sve intenzivniju rusku kampanju hibridnih aktivnosti usmjerenih na Europsku uniju, njezine države članice i partnere. Pozdravlja donošenje mjera ograničavanja EU-a s obzirom na destabilizirajuće aktivnosti Rusije. Europska unija i države članice nastavit će jačati svoju otpornost i u potpunosti će iskoristiti EU-ov paket instrumenata protiv hibridnih prijetnji kako bi spriječile hibridne aktivnosti Rusije, odvratile od njih i odgovorile na njih.

Visoke cijene energije

54. Europsko vijeće raspravljalo je o stanju koje proizlazi iz visokih i nestabilnih cijena električne energije u nekim dijelovima Europe te poziva Komisiju da hitno predloži mjere za rješavanje tog pitanja.

Konferencije stranaka konvencija Ujedinjenih naroda

55. Europsko vijeće razmotrilo je pripreme za Konferenciju Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama u Bakuu u Azerbajdžanu (COP 29), Konferenciju stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti u Kaliju u Kolumbiji (COP 16) i Konferenciju stranaka Konvencije o suzbijanju dezertifikacije u Rijadu u Saudijskoj Arabiji (COP 16) te poziva na ambiciozno djelovanje s obzirom na kontekst sve veće štete i poremećaja uzrokovanih klimatskim promjenama, gubitkom bioraznolikosti, dezertifikacijom, degradacijom zemljišta i onečišćenjem. U znak globalne solidarnosti Europsko vijeće ponovno ističe predanost Unije ostvarenju ciljeva u pogledu financiranja i poziva treće zemlje da također doprinesu svojim udjelom.

Borba protiv svih oblika diskriminacije

56. Europsko vijeće pozdravlja odobrenje Izjave Vijeća od 15. listopada 2024. o njegovanju židovskog načina života i suzbijanju antisemitizma. Ponovno ističe svoju ozbiljnu zabrinutost zbog nedavnih alarmantnih incidenata i najoštrije osuđuje sve oblike diskriminacije, uključujući antisemitizam i mržnju prema muslimanima, netoleranciju, rasizam i ksenofobiju.